

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

17 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti și Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocatul Aliona Rusnac în numele inculpatului, de președintele Centrului Național Independent pentru Investigații și Apărarea Drepturilor Omului în R. Moldova, Nina Ciorap în numele inculpatului și inculpatul Andrei Cozma, de partea vătămată Roman Ciornîi, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Bălți din 12 mai 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 octombrie 2014, în cauza penală în privința lui

*Cozma Andrei Eugeniu, născut la 26 ianuarie
1973, originar și domiciliat or. Bălți, str. Goncearov 32,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.05.2012 - 12.05.2014;

Instanța de apel: 06.06. - 22.10.2014;

Instanța de recurs: 15.01. - 17.03.2015.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 12 mai 2014, Andrei Cozma a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, cu aplicarea art. 34 alin. (2) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip închis.

A fost admisă acțiunea civilă, fiind încasat de la inculpatul A. Cozma în beneficiul părților vătămate V. Maliuta suma de 200 euro, ce constituia la acel moment suma de 3356 lei, Z. Levșina suma de 4000 euro, ce constituia la acel moment suma de 59570 lei, Z. Egorova suma de 6750 euro, ce constituia la acel moment suma de 103247 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *in fapt* că, Andrei Cozma acționînd cu intenție și urmărind scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, la o dată nestabilită de către organul urmăririi penale a lunii februarie 2010, aflîndu-se în fața unui bloc de locuit amplasat pe str. Bulgară, mun. Bălți, în două etape, sub pretextul perfectării, acordării de ajutor în perfecționarea pașaportului de cetățean al României și urgentarea redobîndirii cetățeniei române de către D. Movilă, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobîndit ilegal de la ultimul bani în sumă de 500 Euro, echivalentul a 8000 lei, după ce de la locul săvîrșirii infracțiunii s-a eschivat, cauzîndu-i astfel cet. D. Movila un prejudiciu material în proporții considerabile.

Tot el, Andrei Cozma acționând cu intenție și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, la o dată nestabilă de către organul urmăririi penale a lunii februarie 2010, aflându-se în fața unui bloc de locuit amplasat pe str. Bulgară, mun. Bălți sub pretextul acordării de ajutor în perfecționarea pașaportului de cetățean al României și urgentarea redobândirii cetățeniei române de către A. Oală, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilegal de la ultimul bani în sumă de 500 Euro, echivalentul a 8000 lei după ce de la locul săvârșirii infracțiunii s-a eschivat.

Ulterior continuându-și activitatea sa criminală sub pretextul acordării de ajutor în procurarea unui apartament cu o odaie în mun. Bălți prin înșelăciune și abuz de încredere a mai dobândit de la A. Oală bani în sumă de 1000 Euro, echivalentul a 15300 lei, cauzându-i astfel cet. A. Oală un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă totală de 23300 lei.

Tot el, Andrei Cozma, acționând cu intenție și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, în perioada lunilor mai-noiembrie 2009, aflându-se în preajma unui magazin alimentar amplasat pe str. Bulgară, mun. Bălți, sub pretextul acordării de ajutor în soluționarea unor cereri care se examinau în instanțele de judecată unde G. Jalbă era parte în proces, prin înșelăciune și abuz de încredere, în câteva etape, a dobândit ilegal de la ultima bani în sumă de 500 Euro, echivalentul a 8000 lei, după ce de la locul săvârșirii infracțiunii s-a eschivat, cauzându-i astfel cet. G. Jalbă un prejudiciu material în proporții considerabile.

Tot el, Andrei Cozma, acționând cu intenție și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, în perioada lunilor aprilie-august 2011, sub pretextul acordării de ajutor în perfecționarea pașaportului de cetățean al României și urgentarea redobândirii cetățeniei române de către V. Maliuta și soțului acesteia N. Maliuta, în mai multe etape, pe teritoriul mun. Bălți și r-lui Glodeni, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilegal de la ultima bani în sumă de 1000 Euro, echivalentul a 16779 lei și bani în sumă de 1000 lei, după ce de la locul săvârșirii infracțiunii s-a eschivat cauzându-i astfel cet. V. Maliuta un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă totală de 17779 lei.

Tot el, Andrei Cozma pe parcursul lunii iunie 2012, aflându-se pe teritoriul mun. Bălți, acționând cu intenția îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, cunoscând procedura obișnuită de perfectare, depunere și primire atât a permisului de ședere în Federația Rusă, în cadrul programei de migrare în Federația Rusă cu ulterioara dobândire a cetățeniei Federației Ruse, cât și procedura obișnuită de perfectare, depunere și redobândire a cetățeniei Române, prin înșelăciune și abuz de încredere, folosindu-se de faptul că cet. R. Ciornîi are încredere în el, la dus pe ultimul în eroare precum că îl poate ajuta să-și perfecteze acte pentru sine și membrii familiei sale, pentru primirea în Federația Rusă, regiunea Lipețk, a permisului temporar de ședere, cu ulterioara dobândire a cetățeniei Federației Ruse, asigurându-l că pentru aceasta nu va fi necesară plecarea lui R. Ciornîi și a membrilor familiei sale în or. Lipețk, Federația Rusă și că permisul de ședere îl vor primi pînă în primăvara anului 2013 și totodată asigurându-l că îi poate perfecta actele și pentru redobândirea cetățeniei Române, pentru sine și membrii familiei sale, cu primirea pașapoartelor, într-un timp scurt, pînă la sfîrșitul lunii decembrie 2012, diferit timpului prevăzut de procedura obișnuită, ca urmare în trei rate, în perioada lunii iunie 2012, aflându-se pe

str. Ștefan cel Mare, în preajma sediului Inspectoratului Fiscal Bălți, a dobândit ilegal de la R. Ciornîi suma de 1600 Euro, iar ulterior tot în una din zilele lunii iunie 2012, aflându-se pe str. Decebal în preajma biroului notarial S. Plăcintă, ilegal a dobândit de la R. Ciornîi, bani în sumă de 900 Euro.

Ulterior continuându-și acțiunile ilegale, în una din zilele lunii iunie 2012, pe str. T. Vladimirescu, lângă casa nr. 65, ilegal a mai dobândit de la R. Ciornîi, bani în sumă de 1500 Euro, astfel cauzându-i părții vătămate, R. Ciornîi prejudiciu material în proporții mari, în sumă totală de 4000 Euro, echivalentul a 59570 lei.

Tot el, Andrei Cozma continuându-și acțiunile sale ilegale, în perioada de timp a lunilor iunie 2012 - septembrie 2012, aflându-se pe teritoriul mun. Bălți, acționând cu intenția îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, cunoscând procedura obișnuită de perfectare, depunere și primire atît a permisului de ședere în Federația Rusă, în cadrul programei de migrare în Federația Rusă, cu ulterioara dobândire a cetățeniei Federației Ruse și de primire a permisului de conducere de tip rusesc, cît și procedura obișnuită de perfectare, depunere și redobândire a cetățeniei Române, prin înșelăciune și abuz de încredere, folosindu-se de faptul că cet. V. Egorov are încredere în el, la dus pe ultimul în eroare precum că îl poate ajuta să-și perfecteze actele pentru redobândirea cetățeniei Române, pentru sine și membrii familiei sale, pentru primirea în Federația Rusă, regiunea Lipețk a permisului temporar de ședere, cu ulterioara dobândire a cetățeniei Federației Ruse și primirea permisului de conducere de tip rusesc pe numele lui V. Egorov, asigurându-1 că pentru aceasta nu va fi necesară plecarea acestuia și a membrilor familiei lui în or. Lipețk, Federația Rusă și că permisul de ședere îl vor primi pînă în primăvara anului 2013.

Ca urmare în patru rate în una din zilele lunii iunie 2012, aflându-se pe str. Cicicalo, lângă restaurantul „Vstrecea” a dobândit ilegal de la V. Egorov suma de 2000 Euro, iar ulterior în una din zilele lunii iunie 2012, aflându-se pe str. Malinovschi, în apropierea restaurantului „Aurica”, ilegal a dobândit de la V. Egorov bani în sumă de 3000 Euro, după ce în una din zilele lunii septembrie 2012, pe str. Decebal, lângă Spitalul Feroviar, ilegal a dobândit de la V. Egorov, bani în sumă de 1500 Euro, sub pretextul înlăturării obstacolelor care au apărut ca urmare a faptului că V. Egorov, la acel moment deținea deja permis de lucru în or. Moscova, Federația Rusă, fapt care putea împiedica primirea permisului de ședere în regiunea Lipețk, Federația Rusă, după ce continuându-și acțiunile ilegale, în una din zilele lunii septembrie 2012, pe str. Cicicalo, în apropierea restaurantului „Vstrecea”, ilegal a mai dobândit de la V. Egorov, bani în sumă de 250 Euro, pentru perfectarea permisului de conducere de tip rusesc pe numele lui, astfel cauzându-i părții vătămate Z. Egorova daună materială în proporții deosebit de mari în sumă totală de 6750 Euro, echivalentul a 103247 lei.

În perioada mai 2009-septembrie 2012, Cozma Andrei a dobândit bunurile altor persoane în sumă totală de 219896 lei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către inculpatul A. Cozma, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare.

În argumentarea apelului inculpatul a invocat că, între el și părțile vătămate sunt relații de ordin civil și el a acționat legal, urmărind scopul licit, împuternicit în

baza înțelegerilor verbale dintre ei, iar potrivit Protocolului nr. 4 la CțEDO, se interzice privarea de libertate pentru datorii și nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală.

Totodată, inculpatul a invocat că, quantumul acțiunilor civile a fost calculat greșit, nu au fost incluse toate cheltuielile suportate de el.

La 26.09.2014, inculpatul A. Cozma a înaintat cerere de apel suplimentară, solicitând casarea sentinței cu dispunerea rejudecării cauzei de către prima instanță, invocând că a fost judecat de către un judecător care nu era competent să examineze cauza penală, deoarece nu a fost determinat prin intermediul Programului de Gestionare a Dosarelor.

La fel, inculpatul a menționat că, în speță a fost calculat greșit quantumul prejudiciului material cauzat și el neîntemeiat a fost recunoscut vinovat pe epizoadele care au fost încetate la etapa urmăririi penale.

3.1. Avocatul V. Cebanu în numele inculpatului A. Cozma, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 octombrie 2014, au fost respinse ca nefondate apelurile avocatului V. Cebanu în numele inculpatului și al inculpatului A. Cozma, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat că instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la condamnarea inculpatului A. Cozma în baza art.190 alin. (5) Cod penal, iar cu aplicarea prevederilor art. 34 alin. (2) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa de 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip închis.

În acest sens, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului A. Cozma în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, întru-totul s-a confirmat prin: declarațiile părților vătămate D. Movilă, A. Oală, G. Jalbă, V. Maliuta, R. Ciornîi, Z. Egorova; martorilor V. Egorov, V. Guazer, G. Ciornaia, P. Țurcan, O. Fedorencu, G. Romanciuc, Z. Levșina, G. Oală; plîngerea cet. V. Maliuta (f.d. 8, vol. I), procesul verbal de ridicare din 03.03.2012 (f.d. 17, vol. I), recipisa (f.d. 19, vol. I), informația Consulatului General al României din 16.02.2012, nr. 292 (f.d. 37, vol. I); plîngerea cet. M. Țurcan (f.d. 41, vol. I), cererea (f.d. 51, vol. I) recipisa (f.d. 57, vol. I); plîngerea cet. G. Jalbă (f.d. 73, vol. I), recipisa (f.d. 111, 112, vol. I); plîngerea cet. D. Movilă (f.d. 120, vol. I); plîngerea cet. A. Oală (f.d. 132, vol. I); procesul-verbal de percheziție din 28.02.2012 cu planșa fotografică (f.d. 168-170, vol. I), procesul-verbal de ridicare din 27.03.2012 (f.d. 172, vol. I), procesul-verbal de ridicare din 07.02.2012 (f.d. 205-206, vol. I), raportul de constatare tehnico-științifică (f.d. 210-222, vol. I), recipisele (f.d. 234-239, vol. I); denunțul cet. R. Ciornîi (f.d. 8, vol. II); plîngerea cet. Z. Egorova (f.d. 72, vol. II); procesul-verbal de ridicare din 26.03.13 (f.d. 85,

vol. II), procesul-verbal de ridicare din 02.04.2013 (f.d. 131, vol. II), procesul-verbal de ridicare din 01.04.2013 (f.d. 139, vol. II), procesul-verbal de ridicare din 25.03.2013 (f.d. 179-185, vol. II).

Astfel, instanța de apel a stabilit că, prima instanță ajungând la concluzia, că A. Cozma este vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 190 alin. (4), 190 alin. (5) Cod penal, corect a încadrat acțiunile acestuia în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, din considerentul că prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal, absorb prevederile art. 190 alin. (4) Cod penal.

Așadar, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, a fost apreciată de instanța de apel ca o modalitate de apărare a acestuia, care nu echivalează cu achitarea inculpatului, iar argumentele ultimului privind lipsa elementelor infracțiunii de escrocherie, susținând că de fapt în speță persistă relații civile între inculpat și părțile vătămate, în opinia instanței de apel au fost considerate ca neîntemeiate, deoarece din probele acumulate de către organul de urmărire penală și administrate în prima instanță a fost confirmată cu certitudine intenția lui A. Cozma de a deposeda părțile vătămate de mijloacele financiare prin abuz de încredere.

Restituirea mijloacelor financiare de către inculpat în opinia instanței de apel, a avut loc cu scopul evitării răspunderii pentru faptele săvârșite, achitând sume mai mici în schimbul refuzului de a achita sumele mai mari și pentru a convinge instanța despre prezența în speță a unor relații civile și argumentele inculpatului în acest sens fiind irelevante.

4.2. Referitor la argumentul privind incompetența judecătorului care a examinat cauza în prima instanță, instanța de apel a menționat că alegația enunțată este neîntemeiată deoarece, lecturând materialele cauzei s-a constatat că, cauza penală a fost înregistrată în prima instanță la 04.05.2012, iar repartizarea cauzelor se efectua în conformitate cu prevederile art. 344 Cod de procedură penală în baza unei încheieri a președintelui instanței, în speță cauza penală a fost repartizată în procedura judecătorului A. Cerbu în baza încheierii din 04.05.2012.

În continuare, instanța de apel a reținut că, prevederile art. 344 Cod de procedură penală, au fost modificate în luna iulie, fiind aplicabile după 27.07.2012, or, repartizarea cauzei penale prin intermediul programului informațional automatizat de gestionare a dosarelor fiind imposibilă în speță.

Pe parcursul examinării cauzei penale judecătorul A. Cerbu a fost suspendat din funcție conform hotărârii CSM nr. 666/23 din 23.10.2012 și cauza corect a fost transmisă în procedura judecătorului A Cucerescu, în baza încheierii președintelui instanței, deoarece cauza nominalizată, inițial în urma unei norme procesual penale nu a fost inclusă în programul informațional automatizat de gestionare a dosarelor.

Astfel, instanța de apel a reținut că, atât în apelul depus, cât și în cadrul examinării cauzei, n-au fost stabilite temeuri privind incompatibilitatea judecătorului din prima instanță, iar faptul repartizării cauzei în baza unei încheieri a președintelui instanței, în opinia instanței de apel nu a putut fi reținut drept incompatibilitate a judecătorului care judecă cauza.

4.3. La individualizarea pedepsei, instanța de apel a reținut că, prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art. art. 61 alin. (2), 75, 34 alin. (2), 82 alin. (2) Cod penal, ținând cont de faptul că infracțiunea face parte din categoria celor grave, a fost săvârșită din motiv cupidant, de către o persoană cu antecedent penal nestins.

La fel, instanța de apel a considerat corect soluția primei instanțe în ce privește încasarea prejudiciului cauzat părților vătămate, menționând că atât în prima instanță cât și în instanța de apel cu certitudine a fost dovedită suma prejudiciului, recunoscută practic și de inculpat, care în prima instanță și în instanța de apel a recunoscut primirea sumei de 4000 Euro de la Z. Levșina și suma de 6750 Euro de la Z. Egorova, invocând argumente de relații civile între el și părțile vătămate nominalizate, mai mult, la încasarea prejudiciului cauzat părții vătămate V. Maliuta, instanța de apel, la fel a considerat corectă concluzia primei instanțe privind încasarea sumei de 200 Euro, ținând cont de declarațiile părții vătămate care a indicat despre primirea sumei de 800 Euro după intentarea cauzei penale din cele 1000 Euro transmise lui A. Cozma.

5. Partea vătămată Roman Ciornii, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată, invocând că a fost lipsit de dreptul de a participa la judecarea cauzei penale în care el are calitate de parte vătămată, prin faptul că a fost citat pentru data de 22.10.2014 pentru orele 11⁰⁰, iar după ce s-a prezentat a fost informat că ședința de judecată deja s-a finisat.

5.1. Avocatul Aliona Rusnac în numele inculpatului Andrei Cozma, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În susținerea recursului, apărarea a invocat dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, menționând că instanțele de fond nu au apreciat just probele în cauză care sunt suficiente, directe, utile și care în ansamblu coroborează între ele și care confirmă nevinovăția lui A. Cozma în cele imputate.

În viziunea recurentului, în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie, din motiv că la materialele cauzei există recipise întocmite între inculpat și părțile vătămate, care reprezintă un acord benevol, situație care impune prezența unei relații civile contractuale, negociate și acceptate de părți.

Făcînd referire la pct. 15 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28 iunie 2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, recurentul consideră că, potrivit materialelor cauzei nu este dovedit faptul că A. Cozma la data primirii sumelor bănești avea intenția să însușească aceste sume fără a-și îndeplini obligațiile asumate, mai mult că toate acțiunile sale au fost îndreptate spre a realiza angajamentul asumat în urma înțelegerii cu părțile vătămate, or, nu pot fi calificate acțiunile inculpatului ca escrocherie, în cazul în care persoana care și-a asumat careva obligațiuni în fața altei persoane, le-a executat parțial și a întreprins acțiuni concrete în acest sens.

De asemenea a indicat că, inculpatul A. Cozma a început să se ocupe de perfectarea actelor, adică părților vătămate le-au fost traduse aceste acte, deci cu certitudine se dovedește faptul că inculpatul nu a avut intenția de a dobîndi bunurile altor persoane.

5.2. Președintele Centrului Național Independent pentru Investigații și Apărarea Drepturilor Omului în R. Moldova, Nina Ciorap în numele inculpatului și inculpatul Andrei Cozma, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 2), 6)

Cod de procedură penală, au contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată, deoarece prima instanță, în persoana judecătorului A. Cucerescu nu a fost compusă potrivit legii, iar instanța de apel neîntemeiat a respins acest argument invocat în cererea de apel.

În acest sens, recurenții au invocat că, judecătorul A. Cucerescu contrar prevederilor art. 344 Cod de procedură penală (în vigoare din luna iulie 2012), nu a fost ales în luna mai 2013 pentru examinarea acestei cauze potrivit programului informațional automatizat de gestionare a dosarelor, or, odată ce în luna mai 2013, judecătorul A. Cerbu s-a abținut de la examinarea prezentei cauze penale (f.d. 53, vol. III), rezultă că repartizarea cauzei în continuare, trebuia să fie efectuată potrivit programului informațional automatizat de gestionare a dosarelor.

Mai mult, în viziunea recurenților, judecătorul A. Cucerescu, de asemenea cu încălcarea prevederilor art. 344 Cod de procedură penală (în vigoare la acel moment) a fost investit doar pentru examinarea cererii de abținere a judecătorului A. Cerbu din luna mai 2013, dar nu pentru examinarea cauzei penale de învinuirea lui A. Cozma.

Totodată, recurenții au invocat, că în acțiunile inculpatului A. Cozma lipsesc două elemente componente de infracțiune și anume latura subiectivă (lipsa intenției inculpatului) și latura obiectivă (lipsa urmărilor prejudiciabile ale faptelor inculpatului, în context că părțile vătămate nu au pretenții față de inculpat) deoarece inculpatul a recunoscut sumele de bani ca datorii civile și le-a restituit parțial.

Astfel, în speță sunt prezente relațiile civile dintre inculpat și părțile vătămate, iar instanța de apel într-un mod neclar și imprecis a concluzionat că, faptul restituirii sumelor de bani părților vătămate este făcut de inculpat cu scopul de a îndrepta instanța în direcția unor relații civile, situație care contravine exigențelor art. 6 CțEDO (dreptul la un proces echitabil).

Subsidiar, recurenții au mai indicat că, judecătorii Colegiului penal al Curții de Apel Bălți și anume Gh. Scutelnic, S. Melnic și I. Talpă, prin prisma art. 33 alin. (2) pct. 6) Cod de procedură penală, se aflau în circumstanța de incompatibilitate la judecarea prezentei cauze penale în ordine de apel, deoarece inculpatul A. Cozma se afla în relații de concubinaj cu judecătorul Curții de Apel Bălți, N. Chircu, iar acest judecător anterior a activat în cadrul Judecătoriei Bălți și la moment inculpatul se află în relații ostile și tensionate cu judecătorul N. Chircu.

6. Asupra recursurilor declarate, a depus referință inculpatul A. Cozma solicitînd admiterea acestora, deoarece motivele invocate fac posibilă trimiterea recursurilor ordinare pentru judecare în Colegiul penal lărgit.

7. Judecînd recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecînd recursul, admite recursul, casează total hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanța de apel în cazul cînd cauza a fost judecată în instanța de apel fără

citarea legală a unei părți, - temei care își găsește reflectare în decizia contestată.

În temeiul art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.

Exigențele art. 6 § 1 la CțEDO, prevăd dreptul la un proces echitabil, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Potrivit art. art. 60 alin. (1) pct. 8), 319 alin. (1), 323 alin. (2), (3), 354 Cod de procedură penală, partea vătămată dispune de dreptul de a participa la ședința de judecată, inclusiv la examinarea materialelor cauzei; judecarea cauzei poate avea loc numai dacă părțile sînt legal citate și procedura de citare este îndeplinită; judecarea cauzei în instanța de apel se desfășoară cu participarea părții vătămate; în caz de neprezentare motivată a părții vătămate, instanța, consultînd opiniile părților, decide judecarea cauzei sau amînarea ei în funcție de faptul dacă cauza poate fi judecată în lipsa părții vătămate fără a-i leza drepturile și interesele; **la data și ora fixată pentru judecare, președintele ședinței de judecată deschide ședința și anunță care cauză penală va fi judecată.**

Avînd în vedere dispozițiile legale menționate supra și lecturînd materialele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel a citat partea vătămată R. Ciornîi doar de două ori (f.d. 52, 84 vol. IV) și contrar prevederilor art. 362 alin. (1) Cod de procedură penală, nu a soluționat chestiunea judecării cauzei în lipsa părții vătămate.

Din conținutul recursului ordinar declarat de partea vătămată R. Ciornîi rezultă că acesta a aflat despre data ședinței care urma să aibă loc la 22.10.2014, însă necătînd la aceasta instanța de apel i-a încălcat drepturile acestuia la un proces echitabil consfințit în art. 6 § 1 din CțEDO, din următoarele motive.

Lecturînd materialele cauzei, se relevă, că ultima citație a părților la proces era întocmită la 04.09.2014, nr. 18090 (f.d. 84, vol. IV) conform căreia părțile se înștiințau despre judecarea cauzei care urma să aibă loc la 24.09.2014, ulterior judecarea cauzei a fost amînată pentru data de 08.10.2014, pentru care nu a fost întocmită citație.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 08.10.2014, instanța de apel dispunînd întrerupere pe cauză pînă la 22.10.2014 ora 11:00 (f.d. 110, vol. IV), a deschis ședința la data enunțată la ora 10:33 (f.d. 122, vol. IV).

Astfel, circumstanțele menționate care se referă la citarea legală a părților, deschiderea ședinței la data și ora fixată, au făcut imposibilă participarea părții vătămate R. Ciornîi la judecarea apelurilor declarate, pronunțarea asupra acestor apeluri și adresarea întrebărilor participanților la proces.

Prin urmare, la judecarea cauzei instanța de apel nu a asigurat contradictorialitatea procesului penal, nu a audiat partea vătămată R. Ciornîi, formulînd concluzia de menținere a condamnării inculpatului A. Cozma în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, în mod exclusiv pe explicațiile procurorului, avocatului A. Rusnac și inculpatului A. Cozma făcute pe marginea apelurilor înaintate, încălcînd prevederile art. 314 alin. (1) Cod de procedură penală.

Deci, încălcările normelor de drept enunțate, comise de instanța de apel,

atestă o afectare vădită a dreptului părții vătămate R. Ciornii inclusiv și al inculpatului A. Cozma la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece cauza a fost judecată în apel fără citarea legală a părții vătămate R. Ciornii.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele expuse supra, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admit recursurile ordinare declarate de avocatul Aliona Rusnac în numele inculpatului, de președintele Centrului Național Independent pentru Investigații și Apărarea Drepturilor Omului în R. Moldova, Nina Ciorap în numele inculpatului și inculpatul Andrei Cozma, de partea vătămată Roman Ciornii, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 octombrie 2014, în cauza penală în privința lui *Cozma Andrei Eugeniu* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 16 aprilie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma